

ser ved første Øjekast mærkeligt ud, at en Engländer — og ovenikøbet en Kvinde — kan betragte denne Opgave som sin Mission; det laa nærmere at tænke sig den udført af en Hindu. Men Annie Besant, for hvem Reinkarnationslæren er en Aandsvirkelighed, ser næppe med større Forkærlighed paa det Land, i hvilket hun er født i sin nuværende Inkarnation, end paa det, der maaske har været hendes Fædreland i en tidligere; Reinkarnationslæren, ført ud i sine Konsekvenser, er en sikker Basis for baade politisk, social og religiøs Tolerance. Studiet af den ældste hinduistiske Filosofi og Religion i Grundsproget har gjort hende fortrolig med endog den Del af den hinduistiske Lære, der nu kun læres i de filosofiske Skoler nord for Himalaya, og som derfor kun er meget lidt kendt i Indien og næsten ukendt i den øvrige Del af Verden; selv saa lærde Sanskrit Forskere som Prof. Max Müller havde slet intet Kendskab til denne Hinduismens og Buddhismens indre Lære. »Central Hindu College« — en Højskole for unge Hinduer, som vil studere deres egen filosofiske og religiøse Litteratur rige Skatte for derfra at udgaa som Lærere — er tildels oprettet af Annie Besant for hendes egne Midler; men den Virksomhed, den allerede har udfoldet, er saa skattet af de dannede Klasser indenfor Hinduismen, at den i de sidste to Aar har modtaget i kontant Bidrag 168,000 Kr. og i fast Ejendom 96,000 Kr som Gave. »Teosofisk Samfunds indiske Sektion« har endvidere — ogsaa under Annie Besants Medvirksomhed — oprettet 150 Skoler paa Ceylon, besøgt af ca. 18,400 Elever — baade Piger og Dreng — foruden 50 buddhistiske Skoler med ca. 24,000 Elever. At forsøge paa ved Kendskab at hæve den indiske Kvinde fra Aartusinders nedværdigende Elenighed og Ukyndighed er et af disse Skolers store Maal; et betydeligt Antal europæiske — særligt engelske — Kvinder har fundet en Livsgjerning som Lærere ved disse Skoler. De dannede Hinduer hilser med Begjæstring den engelske Kvinde, der er Sjælen i dette store Oplysningsarbejde, og som saa fuldt ud har tilegnet sig deres mest ophøjede Lærdomme.

Den sammenlignende Religionsvidenskab er bleven en naturlig Følge af disse Annie Besants Studier, og at forene Bekendelse af alle store Religioner i et broderligt Samarbejde for Forstaaelsen af de fælles, underliggende Sandheder — det er en af Teosofiens og Annie Besants Opgaver. At hun har følt sig saa stærkt tiltrukket særligt af Hinduismen og af dens yngre Søster, Buddhismen, kan maaske forklares ud fra hendes Syn paa de forskellige Religioner. Det vil nemlig staa klart for enhver, der har gjort sig fortrolig med den Aand, der gaar igennem hendes Skrifter, at hun, foruden saa stærkt som muligt at betone og dokumentere Religionernes fælles oprindelige, universelle Enhed, søger at vise, at enhver af dem har sin særlige Farvetone — om man saa vil — sin særlige Facet, hvorigennem det rene,

hvide Lys brydes, én Side af menneskeligt Aandsliv, som hver enkelt Religions store Budbringer saa at sige har personificeret, og som derfor blev den Tone, der ved Siden af den fælles Grundtone gav hver enkelt Religion sit Præg. En skønnere, mere ophøjet Personifikation af Mildheden og Kærligheden end vi finder den i Kristenhedens store Ideal, som det skildres i Evangelierne, er vel aldrig set; men som dette derfor er Kristendommens særlige Bud til Verden, saaledes havde den oprindelige Hinduisme sit særlige Budskab: den mest storslaaede, filosofisk udformede Verdensforklaring. Ikke saaledes at forstaa, at denne Filosofi ikke ogsaa findes i Evangelierne — om de læses med den rette Forstaaelse — eller at det store Kærlighedsbud ikke ogsaa findes i Hinduismens hellige Bøger — om de forstaaes ret —; Kærligheden er Alfa og Omega i alle Religioner, kun mere eller mindre stærkt fremtrædende paa Overfladen. Annie Besants Opfattelse er nu vistnok den, at Vestens Kulturfolk — og maaske særligt de mange Søgende, for hvem Kristendommen enten er et overvundet Stadium eller kun en død Dogmetro uden livgivende Kraft — efter i 2000 Aar at have arbejdet med Kristendommens Idealer, og efterat den menneskelige Intelligens har naaet en saa høj Udvikling, som den har i Tiden, trænger til ogsaa at begynde at arbejde med »Den gamle Visdoms« forglemte Lære, trænger til et Foryngelsens Bad i den rene filosofiske Kilde, man kender. Det gøres imidlertid ofte gældende, at denne Filosofi — hvor storslaaet og dyb den end er — kun har til Maal det mest trøstesløse af alt: Nirvana, Tilintetgørelse. Dette beror paa en fuldstændig Misforstaaelse; komme nærmere ind derpaa vilde imidlertid føre for vidt. Men da selv et mangelfuldt Forsøg paa at berigtige denne fejlagtige Opfattelse maaske kan give en svag Forestilling om de Idealer, som Hinduismen arbejder med, kan en særlig Artikel om dette Emne muligvis have sin Interesse for dette Blads Læsere.

Endnu skal jeg blot tilføje, at Annie Besants egentlige Hjem nu er i Indien, hvor hun fører en forstaaende Vegetarianers nøjsomme og tarvelige Liv, bestandigt optaget af Arbejde; efter al Sandsynlighed kommer hun til Europa til Foraaret — og muligvis til København, indbudt af den herværende Afdeling af »Teosofisk Samfund«.

Drukket Gift.

Da jeg antager, at der er mange, som i »Kvinden og Samfundet«s Nr. 2 med Deltagelse har læst om den stakkels Kvinde, som paa Grund af de sørgelige Forhold i Hjemmet forsøgte at tage sig af Dage ved Gift, glæder det mig at kunne meddele, at Margrethe Christiansen efter 10 Dages Ophold paa Hospitalet atter kunde udskrives, og at hun, takket være den store Imødekommenhed, hun mødte, særlig fra Overpræsiden-

tens og Politiets Side, efter c. 8 Dages Forløb atter fik Separationsbevillingen i Orden, saa hun i Lørdags otte Dage kunde vende tilbage til sit Hjem efter først at have hentet sine to Smaadrenge fra det Børnehjem, som gæstfrit havde modtaget dem, medens hendes Sager blev ordnede. Hun har nu for at faa Lov at være i Fred givet Afkald paa den Understøttelse, Manden er pligtig at yde hende.

Her er et Punkt i Ordningen af Skilsmiseforholdene, som efter min Erfaring volder megen Fortrød, og som jeg derfor vil benytte Lejligheden til at drage frem. Den ugifte Kvinde faar den Hjælp, hendes Barns Fader skal skaffe, gennem det offentlige; men den fraseparerede Hustru modtager sin Understøttelse direkte fra Manden; efter hans Forholdtfindende maa hun enten hente den hos ham eller finde sig i, at han personlig bringer den til hende. Hvad dette sidste kan føre til, viser ovennævnte Tilfælde. En anden Gang har jeg set, at en Hustru, der var bleven skilt fra Manden paa Grund af hans Usædelighed, for at faa sit Tilgodehavende maatte lade sig tvinge til at sende de unge Døtre efter det. Man skulde synes, at dette uheldige Forhold let kunde afhjælpes. Marie Købke.

Fra Kredsene.

Svendborgkredsen begyndte sit Vinterhalvaar med et Foredrag af Højskolelærer Bak, Ollerup, om »Karloline Matilde« og har senere haft Møde med Frk. Gina Krog som Taler. Begge Gange var Tilslutningen god. Vore Medlemsmøder paa Højskolehjemmet, hveranden Mandag Aften, er ret godt besøgte, og vi tilbringer i Reglen 2—3 Timer der med Oplæsning eller Foredrag af lokale Kræfter.

Den 27. d. M. havde vi Besøg af Frk. Eline Begtrup, Levring Højskole, hun var allerede fordelagtigt kendt hernede fra Foredraget i Fjor.

Sidst i November afholdt vi vor aarlige Aftenunderholdning for fuldt Hus. Der blev opført Operetten »Elskovsdriften« og »Intrigerne«. Nettoindtægten, 360 Kr., skal anvendes til Kredsen andet Plejebarn, en ung Pige, der efter Sommerferien begynder sin Forberedelse paa Hørsens Kvindeseminarium.

Fra Uge til Uge.

Herberg for hjemløse Kvinder. Det ny Kvindeherberg aabnedes i al Stilhed Lørdag den 1. Februar. To Dage forinden var der givet Publikum Lejlighed til at bese Herberget der fra alle Sider kun høstede Lovord, og talrige var de Beviser paa Sympathi, der vistest Institutionen fra Folk i By og paa Land. Forskellige Bagermestre giver saaledes gratis Brød, medens det bekendte Theatma H. P. Sundorph som Gave leverer al den The, Herberget forbruger. Allerede før der officielt lukkedes op,

kom fattige hjemløse Kvinder og bad om at blive indladte. Nogle af dem havde de sidste Nætter gaaet omkring paa Gaden, sulten og forkommen og i Frygt for Politiets aarvaagende Øje.

For at He-be get kan hjælpe saadanne Stakler, maa Publikum til Gengæld hjælpe Herberget. Enhver Gave i Form af Penge, Klæder eller Naturalier modtages med hjertelig Tak paa Kontoret, Gaabroretorv 10, 1. Sal.

Dansk Kvinderaads Centralbureau Til Støtte for det Arbejde, som Dansk Kvinderaads Cent albu eau har paabegyndt til Fordel for ubemidlede Mødre med nyfødte Børn, har Fru Ina Lange lovet at angere en Aftenunderholdning i sidste Halvdel af Marts Hr. Hofperasanger Ejnar Forchhammer, som til den Tid kommer til København fra Dresden, har været saa elskværdig at tilsiige sin Medvirksomhed. Hr. Forchhammer er Broder til Frk. Henni Forchhammer, der er Formand for Dansk Kvinderaad.

Fru Charlotte Norrie rejser i Marts Maaned til Fyen og Jylland for efter Opfordring at tale i forskellige af »Dansk Kvindesamfund«s Kredse.

Ind- og Udland.

Andragendet til Regering og Rigsdag fra Københavns Tjenestepigeforening — om, at den i Lovforslaget om Menighedsraad § 4 a gjorte Undtagelse med Hensyn til Valgret og Valgbarhed til Menighedsraadene, at Personer, der uden at have egen Husstand staa i privat Tjenesteforhold, er udelukkede fra denne Ret, der iøvrigt tilkommer alle Sognebeboere, maa blive fjernet inden Lovforslagets endelige Vedtagelse — blev ved Hr. Folkethingsmand Herman Trier fremlagt i Thinget, Fredag den 17. Januar, og det gik derefter til Udvalget for »De kirkelige Lovforslag«.

Programmet for det nordiske Kvindesagsmøde i Kristiania vil komme til at omfatte: Kvindelig Uddannelse, kvindelige Læger og deres Stilling, sociale Reformer, Camilla Colletts Legat, Nationalt Kvinderaad samt et Foredrag om Kunst eller Literatur.

Frøken Christiane Klitgaard har bestaaet Afgangseksamen fra Akademiets Kunsthøjskole.

Paa Finansloven er opført et Beløb af 500 Kr. som Understøttelse til Forfatterinden Frk. Anna Erslev. Vi ønsker til Lykke!

»Hinsides« af Hannah Joël vil udkomme paa Tysk, oversat af Fru Mann. Forhaabentlig vil man i Tyrkland hurtigere og sikrere end her blive klar over, at vi i denne Bog har et meget værdifuldt og sjældent »menneskeligt Dokument«.

Det engelske Postvæsen anvendte i Aaret 1870 for første Gang Kvinder i sin Tjeneste. I 1871 var 1000 Kvinder ansatte, og i dette Øjeblik er der over 35000.

St. James Teatret i London har for et Aars Tid siden aabnet en Konkurrence for det bedste Teaterstykke. Foruden at udsætte en betydelig Præmie forpligtede Teatret sig til at opføre Stykket ved en Formiddagsforestilling.

Over 300 Arbejder indsendtes, og Prisen baares hjem af en Kvinde, Miss Nelly Syrett, hvis Arbejde af Dommerudvalget befandtes foruden Præmien at fortjene en virkelig Succes.

Trykfejl. I Fru Jutta Bojsen Møllers Artikel om Stemmeretten i forrige Nummer er indløbet en meningsforstyrrende Trykfejl. Der staa — og vi kan da tænke paa Frihed, Modersmaal, Hustru o. s. v. Der skulde staa Historie i Stedet for Hustru.

Aftenstund.

Af Hannah Joël.

Nils og Asta kommer spaserende.

N. Sig mig — hvorfor gaar vi egentlig saa hurtigt?

A. Gaar vi hurtigt? Naa — har Du da ikke Hastværk?

N. Hastværk med hvad?

A. Hastværk i det Hele — f. Eks. med at faa Turen her overstaaet?

N. Du er saa febrilsk. Lad os dog sidde i dt her paa Bænken. Det er længe siden, jeg har set Solen gaa ned paa Langelinie.

A. Se saa derpaa. Gør den det net?

N. Aa — her er dejligt!

A. Lad mig se — Hav — Sol — Himmel — ja, det kan vel gaa —

N. Noget bedre gives da ikke.

A. Nej — det er jo ikke Æbeltoft endnu for Evropeere.

N. Er Du vred, Asta, over, at jeg er hjemme igen?

A. Aa, vred — men Æbeltoft har ogsaa sine Fornemmelser.

N. — Jeg, som er saa glad, saa glad ved igen at være hjemme!

A. Virkelig glad eller blot efter Omstændighederne?

N. Du maa dog kunne forstaa — Naar man saadan har været borte, kommer man over Stregen — kan man synes lidt vigtig, naar man kommer hjem. Man er ladet — har saa mange Ting at fortælle —

A. — om hvor storartet alting er andre Steder —

N. Og man snakker — Og formentlig er man komisk —

A. Hvem siger det?

N. En Fugl synger jo om det. Æbeltoft og Evropa faar bære over med hinanden.

A. Kom dog ikke med Undskyldning. Far og Mor er henrykte.

N. Ja, Far og Mor er nu indstillet til Henrykkelse.

A. Og Kammeraterne —

N. Ja, Kammeraterne —! Jeg er i Skudet nu, ser Du —

A. Jeg ser det. Du beundres snart foruroligende.

N. Det bider nu ikke saa slemt paa mig.

A. Jeg forstod ellers, at Du kom for at trone iblandt os?

N. Føj, Asta!

A. Gaa frem — tænker Du virkelig paa det?

N. Skrive bedre og bedre? Hvad skulde jeg ellers tænke paa? — Asta!

A. Naa!

N. Du syntes slet ikke om min Bog?

A. Den, Du sendte hjem?

N. Ja, den sidste — ellers — før har Du da syntes godt nok om, hvad jeg fik gjort.

A. Dengang var Du jo en Anden.

N. Det var jeg da ikke.

A. Da var Du Begynderen. Nu har Du udlært, har Fremstillings-

evnen —

N. Kalder Du det en Fejl?

A. Nej, nej. Men nu venter vi Billederne — at Du skal vise de rigtige Billeder frem.

N. Hvad for rigtige Billeder?

A. De, der maa bo i Dig —

Guddomsbillederne — Naa, og hvad viser Du os?

N. Guddomsbilleder? Det er jo Nonsens, uden Mening for os Moderne. Verdens Billeder viser vi frem, som vi kan det — saa godt og sandt som vi kan det.

A. En vis Verdens Billeder —

N. Kan det være en uvis Verdens?

A. Mærkeligt, som I altid ser en vis Verden. Den vide Verden maa altsaa ikke være til.

N. Vist er den til. Men den er til at tage i Mundfulde — hvordan ellers?

A. Naar I kommer ud, lader I saa virkelig Indtrykkene strømme mod Jer — de ny, friske Indtryk?

N. Det gør vi.

A. Og saa ser I dog ikke andet end Sæbekælder?

N. Virkelighed ser vi — der er slet ingen Sæbekælder, om Du mener Noget, der for købeltill til at iagttages.

A. Saa er der vel heller ingen Ravnekrog?

N. Paa en vis Maade nej.